

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 018188 17 Uvp
Banjaluka, 15.05.2019. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Zdravke Čučak, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi R.K. iz R., K., koga zastupa punomoćnik V.L., advokat iz B. (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj ... od 28.12.2015. godine, tužene Uprave, u predmetu ispravke greške u katastarskom operatu, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 018188 16 U od 26.10.2016. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 15.05.2019. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužioca za nadoknadu troškova postupka.

Odbija se zahtjev zainteresovanog lica JPŠ „ŠRS“ a.d. S., ŠG „Č.“ za nadoknadu troškova postupka.

Obrazloženje

Pobijanom presudom (stavom 1. izreke) odbijena je tužba podnesena protiv uvodno označenog akta, kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Područne jedinice K. broj ... od 23.09.2015. godine. Tim prvostepenim rješenjem (tačkom 1. dispozitiva) odbijen je zahtjev tužioca za upis prava posjeda na parceli zvanoj „K.“ u površini od 73.649 m², a što se po identifikaciji odnosi na k.č. br. 1678, 1681, 1699, 1703 i 1704 sve kao R., a koje parcele čine sastavni dio parcele br. 1/46-1 upisane u p.l. broj 176 k.o. R. popisnog katastra, a tačkama 2. do 5. dispozitiva naloženo je brisanje upisanih posjednika na k.č. br. 1678, 1681, 1699, 1703 i 1704 sve k.o. R., te upis na tim parcelama JPŠ „ŠRS“ a.d. S. ŠG „Č.“ sa 1/1 dijela posjeda. Stavom 2. izreke presude odbijen je zahtjev tužioca za nadoknadu troškova upravnog spora, dok je stavom 3. izreke odbijen zahtjev zainteresovanog lica JPŠ „ŠRS“ a.d. S. ŠG „Č.“ za nadoknadu troškova upravnog spora.

Odbijanje tužbe sud je obrazložio razlozima da je zakonito postupila tužena kada je ostavila na snazi rješenje prvostepenog organa od 23.09.2015. godine, jer je isto zasnovano na potpuno i pravilno utvrđenom činjeničnom stanju, te doneseno pravilnom primjenom materijalnog prava. Sud je citirao odredbu člana 23. stav 5. Zakona o premjeru i katastru nepokretnosti („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 34/06, 110/08 i 15/10 - u daljem tekstu: Zakon), koja propisuje da se greške nastale u toku premjera i uspostavljanja katastra nepokretnosti ispravljaju po službenoj dužnosti o trošku Uprave, podržavajući stav tužene da se ova zakonska odredba odnosi ne samo na „tehničke greške“ kako to tužilac pogrešno tumači, nego na sve greške uključujući i pogrešan upis posjednika nepokretnosti, pod uslovom da se

pouzdana utvrdi da je riječ o pogrešnom upisu, kao što je to utvrđeno u konkretnom postupku provedenom po službenoj dužnosti. Ovo stoga što je u predmetnom upravnom postupku, nakon održane rasprave kojoj je prisustvovao tužilac i izvršenog vještačenja od strane vještaka geodetske struke R.Ć. čiji nalaz i mišljenje tužilac ničim nije osporio, utvrđeno da su K. upisani kao posjednici predmetnih nepokretnosti k.č. br. 1678, 1681, 1699, 1703 i 1704 sve k.o. R.u pojedinačne listove nepokretnosti na bazi popisnih lista koje su urađene prema podacima aerofotogrametrijskog snimanja iz 1986. godine u okviru postupka izlaganja provedenog u periodu 2007. do 2010. godine za k.o. R., dakle bez valjanog pravnog osnova, a koje parcele po popisnom katastru iz 1953. godine i Austrijskim kartama sa kojim raspolaže Uprava čine dio k.č. br. 1/46-1 po kulturi šuma IV klase koja je bila upisana u p.l. broj 176. k.o. R. kao isključivi posjed JPŠ „ŠRS“ a.d. S. ŠG „Č.“ u čiju korist je pravilno prvostepenim rješenjem naložen upis posjeda sa 1/1 dijela.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužilac pobija njenu zakonitost zbog pogrešne primjene materijalnog prava. U zahtjevu iznosi da je nižestepeni sud pobijanom presudom podržao stav organa uprave da su u konkretnom slučaju ispunjeni uslovi za ispravku greške u smislu odredbe člana 23. stav 5. Zakona, jer se ista navodno odnosi na sve greške nastale u toku premjera i uspostavljanja katastra, uključujući i pogrešan upis posjednika, a što je stav zasnovan na nepravilnom i preširokom tumačenju ove odredbe. Tužilac ostaje kod navoda da se ova odredba odnosi samo na ispravku tehničkih grešaka prilikom upisa, pri čemu ističe da je on podnio zahtjev prvostepenom organu da se ispravi tehnička greška u nazivu parcela koje su upisane nakon provedenog postupka izlaganja, a prvostepeni organ je izlazeći iz svojih ovlašćenja i prekoračivši zahtjev stranke, odnosno preširoko tumačeći pomenutu odredbu, izvršio promjenu upisanog posjednika u listu nepokretnosti, što je apsurd, a to tumačenje je podržao nižestepeni sud. Pri tome se sud nije osvrnuo na navode tužioca da je prvostepeni organ odluku zasnovao na vještačenju geometra R.Ć. koje je bilo neprecizno i nepotpuno, jer je on utvrdio da je JPŠ „ŠRS“ a.d. S.ŠG „Č.“ bilo upisano prije izlaganja kao posjednik ovih nepokretnosti, da se između površina spornih parcela po starom i novom katastarskom operatu pojavljuje razlika od oko 7 hektara, te je naveo da smatra da tu razliku približno čine sporne parcele. Tužilac je stava da ovo vještačenje nije moglo biti priznato kao relevantno, jer vještak ne može da vještači da nešto približno odgovara nečemu, a da takvo mišljenje ne potkrijepi preciznim dokazima. Dodaje da je nalaz vještaka geometra kontradiktoran, jer isti navodi da su sporne parcele 1953. godine činile dio parcele označenu kao k.č. br. 1/46-1 na kojoj su kao posjednik bile upisane JPŠ „Š.RS“, iako se zna da u to vrijeme nije mogao postojati upis u korist ovog lica. Ističe da se u toku upravnog postupka stalno postavljalo pitanje pravnog osnova upisa tužioca na predmetnom zemljištu, a nijednom nije navedeno po kom osnovu je JPŠ „Š.RS“ bilo upisano na predmetnoj parceli, jer pomenuti šumski kompleks obuhvata državno i privatno zemljište koje nije razgraničeno. Sud podržava stav tužene da tužilac nije dokazao da je zakoniti posjednik, međutim postavlja se pitanje kako je to JPŠ „Š.RS“ a.d. S. ŠG „Č.“ dokazalo posjed, obzirom da je Komisija za izlaganje PJ K. upravo izvršila upis tužioca na predmetnim nepokretnostima, očigledno smatrajući da postoji valjan pravni osnov za takav upis u postupku izlaganja. Dodaje da je u toku parničnog postupka koji je vođen pred Osnovnim sudom u K.1 pod brojem 73 0 P 014019 12 P, a koji se odnosio na jedan dio spornog kompleksa zemljišta, vještak geometar R.Ć. dao izjavu da su unutar gazdinstva, a što se odnosi na ovaj kompleks zemljišta, odnosno na k.č. br. 1/46-1 postojale privatne enklave koje je trebalo snimiti i izdvojiti, što jasno dokazuje da cijeli kompleks zemljišta nije u državnom vlasništvu, već da postoje dijelovi koji su privatni, a što je i ovdje slučaj. U prilog svojim zaključcima ističe i to da je protiv njega ranije pokrenut krivični postupak po optužbi za krađu šume u kojem je oslobođen optužbe, a u obrazloženju presude se navodi da je tako odlučeno, jer se nije moglo

utvrditi da li je tužilac sjekao privatnu ili državnu šumu obzirom da na terenu nije izvršeno razgraničenje, odnosno ne zna se koji dio parcele označene kao k.č. br. 1/46-1 spada u državnu, a koji u privatnu šumu. Zbog navedenog predlaže sudu da zahtjev uvaži i pobijanu presudu ukine, ili da je preinači na način da tužbu uvaži i osporeni akt poništi, a postavio je i zahtjev za nadoknadom troškova postupka koji se odnose na sastav zahtjeva od strane advokata u ukupnom iznosu od 1.316,25 KM.

Tužena je dostavila odgovor na zahtjev u kojem navodi da je isti neosnovan i da u svemu ostje kod razloga datih u obrazloženju osporenog akta.

Zainteresovano lice, JPŠ „Š.RS“ a.d. S. ŠG „Č.“ je dostavilo odgovor na zahtjev u kojem navodi da je isti neosnovan iz razloga koje je dao nižestepeni sud. U provedenom upravnom postupku je nesporno utvrđeno da je na predmetnim nepokretnostima prema popisnom katastru kao posjednik bilo upisano isključivo zainteresovano lice, a da su se tužilac i njegova braća upisali nakon aviosnimanja i izlaganja u periodu od 2007. do 2010. godine. Kako aviosnimanje ne predstavlja valjan pravni osnov za sticanje posjeda na nepokretnostima, a tužilac tokom postupka nije priložio bilo kakav dokaz iz kojeg bi se moglo utvrditi da je stekao pravo posjeda, to je valjano nižestepeni sud obrazložio da su pravilni zaključci tužene i njenog prvostepenog organa da se po službenoj dužnosti izvrši ispravka pogrešnog upisa i da se kao posjednik upiše zainteresovano lice koje je prije izlaganja bilo upisano kao posjednik. Iznosi da su neosnovani navodi tužioca kojim se pobija nalaz i mišljenje vještaka geodetske struke dodajući da tužilac istom nije prigovarao u upravnom postupku, ali sada nezadovoljan ishodom istog iznosi paušalne primjedbe na rad vještaka. Predlaže sudu da zahtjev odbije, a da tužioca obaveže da zainteresovanom licu nadoknadi troškove sastava odgovora na zahtjev od strane advokata u ukupnom iznosu od 1.316,25 KM.

Razmotrivši zahtjev, odgovore na zahtjev, pobijanu presudu, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Pravilno je pobijanom presudom odbijena tužba podnesena protiv osporenog akta tužene od 28.12.2015. godine, uz iznošenje valjanih i argumentovanih razloga od strane nižestepenog suda koje tužilac nije doveo u sumnju navodima zahtjeva.

Kao prvo, nižestepeni sud je dao tačno tumačenje odredbe člana 23. stav 5. Zakona koju su u rješavanju primijenili tužena i prvostepeni organ provodeći po službenoj dužnosti ovaj upravni postupak sa ciljem da se otkloni greška, u što spada i pogrešan upis posjednika, nastala u toku uspostavljanja katastra nepokretnosti koji je za k.o. R. uspostavljen u skladu sa odredbama člana 19. do 22. Zakona u periodu od 2007. do 2010. godine, a u okviru kojeg postupka su predmetne nepokretnosti k.č. br. 1678, 1681, 1699, 1703 i 1704 sve k.o. R. u posebnim listovima nepokretnosti upisane kao posjed Komljenovića, to jest tužioca i njegove braće bez valjanog pravnog osnova.

U tom pravcu nije tačan navod tužioca da je on podnio „zahtjev za ispravku tehničke greške u nazivu ovih parcela“ pa je prvostepeni organ navodno prekoračio zahtjev stranke, prvo iz razloga što se takav zahtjev tužioca ne zatiče u upravnom spisu, već se u spisu nalazi njegov zahtjev da se na nekim od predmetnih parcela pored ostalih K. upiše i tužilac, a što u konačnosti nije od značaja, jer je prvostepeni organ predmetni upravni postupak ispravke greške proveo po službenoj dužnosti za što ima izričito ovlaštenje u odredbi člana 23. stav 5. Zakona, pri čemu

je u postupak, dostavljanjem poziva za ročište, uključio sve upisane posjednike od kojih su se raspravi odazvali samo tužilac i K.M., dok ostali nisu, iako su uredno pozvani na ročište, te im je svima dostavljeno prvostepeno rješenje i osporeni akt.

Dalje je neosnovan navod tužioca koji se odnosi na vještačenje provedeno u ovom upravnom postupku od strane vještaka geometra R.Ć., koji je svoj nalaz i mišljenje iznio na raspravi održanoj 25.05.2015. godine, jer isti nije neprecizan i nepotpun, kako u pogledu površina i naziva predmetnih nepokretnosti koje su u postupku izlaganja upisane na porodicu K., tako i u pogledu identifikacije ranijeg posjednika, na čemu sada bez argumenata insistira tužilac, iako istom nije prigovorio na dan vještačenja.

Takođe je neosnovan navod tužioca da se prvostepeni organ nije bavio utvrđivanjem činjenice na osnovu koje je JPŠ „Š.RS“ a.d. S. ŠG „Č.“ bilo upisano kao posjednik ovog šumskog kompleksa, jer to nije ni bio predmet upravnog postupka, već se bavio (kako je i trebao) isključivo činjenicom da li su tužilac i ostali K. imali valjan pravni osnov za upis posjeda na predmetnim nepokretnostima u okviru postupka izlaganja provedenog od 2007. do 2010. godine, utvrđujući da nisu, a što ničim argumentovano nije osporio tužilac. Tvrdnja tužioca da je on imao pravni osnov za upis, s obzirom na to da je Komisija za izlaganje PJ K. predmetne nepokretnosti upisala na K., nije osnovana, jer iz upravnog spisa proizilazi da je tužena, postupajući po prigovoru i žalbi JPŠ „Š.RS“ a.d. S. ŠG „Č.“ poništila rješenje koje je u okviru spornog postupka izlaganja donio prvostepeni organ.

Pozivanje tužioca na pravosnažnu presudu Osnovnog suda u K. 1 broj 73 0 P 014019 12 P od 24.12.2014. godine koju je kao dokaz izveo prvostepeni organ, ne ide u prilog tužiocu, jer iz iste proizilazi da su tu parnicu protiv K.M., radi predaje u posjed jedne od predmetnih nepokretnosti (k.č. br. 1699 k.o. R.) dobile JPŠ „Š.RS“ a.d. S. ŠG „Č.“, s obzirom na to da je u tom parničnom postupku, na osnovu svih izvedenih dokaza, utvrđeno da je upis ovog lica u list nepokretnosti broj 411 k.o. R. izvršen bez pravnog osnova, pri čemu iz obrazloženja ove presude, suprotno tvrdnji tužioca, proizilazi da se ova nepokretnost nalazi u kompleksu državne šume u kojem nema privatnih šuma, zbog čega razgraničenje nije ni vršeno.

Konačno, bez uticaja je pozivanje tužioca na navodnu oslobađajuću presudu koja je donesena u krivičnom postupku vođenom protiv njega po optužbi za krađu šume, jer ista nije priložena niti je bila predmet ocjene u upravnom postupku i upravnom sporu, a sve i da postoji, sama po sebi ne dokazuje da je tužilac imao valjan pravni osnov za upis prava posjeda na predmetnim nepokretnostima na svoje ime u okviru pomenutog postupka izlaganja.

Kod takvog stanja stvari, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi nisu ostvareni razlozi nezakonitosti predviđeni odredbom člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca za njeno vanredno preispitivanje odbija, na osnovu odredbe člana 40. stav 1. istog zakona.

Obzirom da je zahtjev za vanredno preispitivanje odbijen, tužilac nema pravo na naknadu troškova ovog postupka, pa se stavom 2. izreke ove presude zahtjev za nadoknadu istih odbija kao neosnovan, na osnovu odredbe člana 49. i 49a. ZUS.

Sud je odlučio kao u stavu 3. izreke presude, jer davanje odgovora na zahtjev koji je zainteresovanom licu sačinio advokat, za što je potraživana naknada, nije obavezna radnja u postupku, što proizilazi iz odredbe člana 38. ZUS koja propisuje obavezu suda da zahtjev dostavi na odgovor tuženom organu i protivnoj stranci, radi davanja odgovora u roku od 30 dana od dostavljanja zahtjeva. S obzirom da ovom, a niti jednom drugom odredbom ZUS nije propisano

da propuštanjem te radnje nastaju posljedice za stranku, to proizlazi da troškovi koje je JPŠ „Š RS“ a.d. S. ŠG „ Č.“ imalo po osnovu davanja odgovora na zahtjev, nisu bili neophodni za pravilan tok, a ni za okončanje ovog postupka. Shodno navedenom ne radi se o troškovima koji su bili nužni za vođenje postupka, zbog čega nisu ispunjeni uslovi iz odredbe člana 387. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 58/03-61/13), u vezi sa članom 48. ZUS, za njihovo dosuđivanje ovom licu.

Zapisničar
Zdravka Čučak

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarne
Amila Podrašćić